

Bardu kommune
v/viltneemndansvarlig
9250 BARDU

Deres ref.:

Vår ref.: 2026-80-14/P14

Dato: 14. april 2026

Prøvesvar til innsendelse mottatt 16. februar 2026

Art: Elgku, voksen
Lokalitet: Bardu kommune
Sjukdomshistorie: Observert over et par år uten pels vinterstid.

Obduksjonsrapport

De kadaverøse forandringene var moderate, dødsstivheten var delvis tilstede og ernæringstilstanden var normal. Kadaveret veide 300 kg.

Elgkua ble obdusert 17. februar og ble funnet i godt hold og i normal vekst. Slimhinner i munn og øyne var lys rosa og fuktige. Ørene inneholdt moderat mengde tørr brunt, voksaktig, eksudat. Klauver var uten anmerkninger. Tennene var lite slitte og svakt pigmentert, tilsvarende en voksen ca. 3 år eller mer. Elgkua hadde to inngangssår etter fritt prosjektil. Det første på høyre side mellom ribben 11 og 12, ved mellomgulvsfestet og kostkontralforbindelsen. Dette prosjektilet endte i bladmagen. Det andre inngangssåret var på venstre side mellom ribben 2 og 3 ca. 3 cm fra taket i brysthulen. Utgangssåret var på venstre siden mellom ribben 5 og 6 med fraktur av disse, ca. 10-15 cm fra taket i brysthulen. Prosjektilet hadde da gått gjennom øvre del av begge lungehalvdeler med tilhørende blødninger. Prosjektilet ble funnet i bryst-/skuldermuskulaturen og veide 11,43 gram.

Håravfallet var mest uttalt og sammenhengende over bakre del av brystryggen, lendet og hale. Det var flekkvis områder fra ca. 1 cm til opptil 20 cm i diameter over skuldrene, nakken og hodet rundt ørene, men også på bringen og buken. I overgang mellom hårløse områder og pelset område var det tørre, tynne, grågule flak som lett kunne fjernes. I området ved kjønnsåpning og rektum ned mellom bakbeina og juret var eksudatet fuktig og rødbrunt. Elgkua var drektig med ett foster, en hunn.

Det ble gjort histologisk undersøkelse av lever, nyre, lunge, hjerte, hud og øre. I snitt fra hjerte ble det funnet et fokus med sparsom mengde betennesceller, hovedsakelig lymfocytter. I snitt fra nyre var det nekrose av en proksimal tubuli. Foruten funn at blødninger i snitt fra lunge, ble det ikke funnet patologiske forandringer i snitt fra lunge, lever eller øre. I snitt fra hud var det i epidermis en hyperkeratose og irregulær hyperplasi med reteformasjoner. Det var cellerester, bakterier og keratin i skorpene over epidermis. I epitelet var det fokale foci med svullne og nekrotiske celler over basalcellelaget. I øvre dermis var det en mild til uttalt interstitiell infiltrasjon av betennesceller, hovedsakelig nøytrofile granulocytter, mononukleære celler og mastceller. Her var det også en hyperemi. I de dypere lag av dermis var det mer sparsom til ingen infiltrasjon av betennesceller. Antall hårfollikler ser ut til å være betydelig redusert. I gjenværende follikler er det hyperkeratose og nekrose av det øverste epitelet. De fleste gjenværende hår ser ut til å være i anagen fase (vekstfase). Talg- og svettekjertler virker å være normale. Med spesialfarginger kunne vi ikke påvise amyloid, bakterier eller fibrin i det betente området.

Det ble gjort bakteriologisk undersøkelse av lever og hud. Fra et tørt område i huden ble det ikke funnet bakterier. Fra et fuktig område rundt juret ble det funnet moderat blandingsflora av minst 4 ulike bakterier, dominert av *Streptococcus gallolyticus*. I lever vokste det sparsom blandingsflora dominert av *Streptococcus gallolyticus*.

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.

Det ble gjort parasittologisk undersøkelse av hud og ører fra flere ulike områder på kroppen.

Resultat: Ikke påvist parasitter

Avføring ble undersøkt med McMaster metode for telling av parasittegg/oocyster.

Resultat: 40 EPG Strongylidetype-egg
160 EPG *Capillaria sp.*

Avføring ble undersøkt med Baermann metode for isolering og påvisning av nematoder.

Resultat: Ikke påvist parasitter

Den forlengede marg ble sendt til Ås for undersøkelse for PrPres hos hjortedyr med ELISA (IDEXX HerdChek BSE).

Resultat: Ikke påvist PrPres (skrantesjuka)

Diagnoser:

Alopecia areata (flekkelig hårfall)

Dermatitt (hudinfeksjon), nøytrofil og mononukleær, hyperkeratotisk, lokal utbredt, kronisk, moderat

Påvist *Streptococcus gallolyticus*, hud på jur

Drektig

Avlivet, skuddsår

Ikke påvist Chronic wasting disease (skrantesjuka)

Kommentar: Hårfallet ser ikke ut til å være forårsaket av parasitter, bakterier eller virus med de undersøkelsene vi har gjort her. Bakterien som ble påvist ble vurdert som en sekundær infeksjon etter tilsøling av avføring i hudfoldene mellom bakbeina og juret på et område som allerede var affisert av hårfall og hudinfeksjon.

Det er for tiden ingen pågående prosjekter som kan hjelpe i en nærmere utredning av årsaken.

[Hårfall hos elg på vinteren - Veterinærinstituttet](#)

Med hilsen

Line Olsen

veterinær

E-post: line.olsen@vetinst.no

DETTE DOKUMENTET ER ELEKTRONISK GODKJENT

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.